

Přezkušování individuálně vzdělávaných žáků

Podle školského zákona koná individuálně vzdělávaný žák za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva dle školního vzdělávacího programu, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Pokud to není možné na konci příslušného pololetí, koná se zkouška v náhradním termínu do dvou měsíců po skončení pololetí.

Zkouška se v pěti z prezenčně navštívených škol konala mimo kmenovou školu, z toho ve třech školách se pro skupinu žáků konala v kmenové škole a pro jinou skupinu žáků mimo kmenovou školu. U všech zkoušek konaných mimo kmenovou školu byl přítomen vyučující z kmenové školy, který byl současně hodnotitelem žáka. V případě, že školu chápeme jako instituci, nikoliv jako budovu, je možné zkoušku provést i v jiném místě za podmínky, že zkoušejícím bude učitel školy, do níž je žák zapsán k plnění povinné školní docházky. Tato podmínka byla ve všech pěti případech splněna.

Způsob organizace zkoušek stanovuje ředitel školy (právní předpisy nevymezují, jakých podob může nabývat). Školám je tak umožněn široký přístup, který poskytuje možnost zvolit vhodnou formu zkoušky např. žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Přesto by 72,4 % ředitelů všech škol, v nichž jsou zapsáni individuálně vzdělávací žáci, ocenilo nějakou doporučující metodiku pro přezkušování žáků v individuálním vzdělávání.

Ve většině navštívených škol byla zkouška konána individuálně, kdy u zkoušky byl jednotlivý žák (57,4 % škol), ve zbylém podílu škol zkoušku konalo více žáků současně. Byla však zaznamenána také kombinace obou přístupů, kdy část zkoušky proběhla pro všechny žáky současně (společně pro skupinu individuálně vzdělávaných žáků nebo účastí žáků v běžné výuce) a poté pokračovala individuálně.

Tabulka 9

Způsob konání zkoušky – podíl škol (v %)

Způsob konání zkoušky	Podíl
Jednotlivě za vzdělávací obory/předměty dle RVP ZV	64,8
Souhrnně	38,9
Jednotlivě za vzdělávací oblasti dle RVP ZV	9,3
Jinak (rozhovor nad portfoliem)	3,7

Zkouška se nejčastěji konala jednotlivě za vzdělávací obory/předměty podle RVP ZV (64,8 % škol). V necelých dvou pětinách škol proběhla zkouška souhrnně za všechny předměty. Ve dvou školách proběhl pouze rozhovor nad portfoliem, který však byl inspekčním týmem vyhodnocen jako nedostatečný pro zhodnocení dosažené úrovně žáka.

Přestože se využití osobního portfolia žáka při přezkoušení doporučuje, nemělo by být jediným zdrojem hodnocení žáka v pololetí. Informace a doporučení MŠMT k individuálnímu vzdělávání k problematice hodnocení uvádí, že při hodnocení individuálně vzdělávaného žáka na vysvědčení vychází ředitel školy z výsledků zkoušek a k obsahu osobního portfolia žáka může přihlídnout.